

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

71-727 Szczecin, ul. Światowida 77

tel. (091) 4 426 101,

faks (091) 4 236 392,

e-mail: szczecin@rio.gov.pl

Szczecin, dnia 14 czerwca 2021 r.

WK.0913.1508.3.K.2021

Pan

Arkadiusz Augustyniak

Wójt Gminy Banie

Wystąpienie pokontrolne

Informuję, że działając na podstawie art. 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych¹, w okresie od 4 stycznia do 16 marca 2020 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie przeprowadziła kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Banie za lata 2017-2020 wybranych zagadnień za okres sprzed 2017 r. oraz występujących w roku 2021. Kontrolę przeprowadzono metodą reprezentatywną, obejmując nią losowo wybrane operacje finansowo-gospodarcze, dowody źródłowe oraz ewidencję księgową.

Protokół kontroli został podpisany w dniu 26 kwietnia 2021 r.

Wyniki ostatniej kontroli potwierdzają wyeliminowanie wszystkich nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej i wymienionych w piśmie Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie².

W oparciu o dokumentację udostępnioną inspektorom kontroli stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości w działalności Gminy, będące wynikiem nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, ich wadliwej interpretacji oraz niewystarczającego działania procedur wewnętrznej kontroli finansowej. W celu ich wyeliminowania koniecznym jest bezwzględne przestrzeganie obowiązujących norm prawnych oraz wykonanie poniższych wniosków.

Wykazane uchybienia i nieprawidłowości wystąpiły w następujących obszarach działalności:

I. W zakresie spraw organizacyjnych

1. Od dnia 1 grudnia 2018 r. w Urzędzie Gminy nie przeprowadzono naboru na wolne stanowisko sekretarza, co było niezgodne z art. 5 ust. 1a ustawy o pracownikach samorządowych³. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Burmistrz – str. 6 protokołu.

Wnioski:

Zatrudnienie sekretarza w Urzędzie Gminy.

Przestrzeganie obowiązku przeprowadzania naboru kandydatów na wolne stanowisko sekretarza nie później niż w ciągu 3 miesięcy od zwolnienia tego stanowiska.

2. W latach 2017-2021 Gmina nie prowadziła ewidencji umów na odbieranie odpadów komunalnych zawartych przez właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne i nie objętych gminnym systemem gospodaro-

¹ ustawa z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137)

² pismo z dnia 18 maja 2017 r. (WK.0913.1317.2.K.2017)

³ ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 902 z późn. zm.; Dz. U. z 2018 r. poz. 1260 z późn. zm.; Dz. U. z 2019 r. poz. 1282)

wania odpadami komunalnymi, czym naruszono art. 3 ust. 3 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁴. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 127 protokołu kontroli.

Wniosek: Prowadzenie ewidencji umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne oraz nie objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, w celu kontroli wykonywania przez właścicieli tych nieruchomości i przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

II. W zakresie gospodarki finansowej, sprawozdawczości i zamówień publicznych

1. Zaliczkę na podatek dochodowy od wynagrodzeń wypłaconych pracownikom Urzędu Gminy w lipcu 2019 r. odprowadzono na rachunek urzędu skarbowego w dniu 11 września, zamiast w terminie do dnia 20 sierpnia 2019 r., co było niezgodne z art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych⁵ w zw. z art. 38 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych⁶. Z tytułu nieterminowego odprowadzenia ww. zaliczki z budżetu Gminy zapłacono odsetki w kwocie 73,00 zł. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Inspektor w Referacie Finansowo-Księgowym, a z nadzoru Skarbnik – str. 26 i 27 protokołu kontroli

Wniosek: Odprowadzanie w ustawowym terminie zaliczek na podatek dochodowy od wynagrodzeń wypłaconych pracownikom Urzędu Gminy.

2. Ewidencję księgową dochodów i wydatków budżetowych (z wyjątkiem wydatków zrealizowanych przez samorządowe jednostki budżetowe), należności z tytułu dochodów budżetowych i ich rozliczenia oraz przychodów i rozchodów w latach 2018 i 2019 prowadzono bez zastosowania klasyfikacji budżetowej, czym naruszono art. 39 ust. 1 i ust. 3 ustawy o finansach publicznych⁷. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Inspektor w Referacie Finansowo-Księgowym, a z nadzoru Skarbnik – str. 11 i 12 protokołu kontroli.

Od 2021 r. ewidencja szczegółowa dochodów, wydatków, przychodów oraz rozchodów prowadzona jest wg klasyfikacji budżetowej.

3. W latach 2017-2018 nie sporządzano Rb-27S jednostkowych sprawozdań z wykonania planu dochodów budżetowych Gminy, obejmujących swym zakresem organ oraz jednostkę powołaną do jego obsługi, co było niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 1 w zw. z ust. 3 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁸. Projektów ww. sprawozdań nie sporządziła Skarbnik, zaś odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosi Wójt – str. 36 protokołu kontroli.

Wniosek: Sporządzanie Rb-27S jednostkowego sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych Gminy, obejmującego swym zakresem organ oraz jednostkę powołaną do jego obsługi.

⁴ ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250 z późn. zm.; Dz. U. z 2017 r. poz. 1289 z późn. zm.; Dz. U. z 2018 r. poz. 1545 z późn. zm.; Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 z późn. zm.; Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 z późn. zm.)

⁵ ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.)

⁶ ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1387 z późn. zm.)

⁷ ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.; Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.)

⁸ rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1015 z późn. zm.), od 13 stycznia 2018 r. – rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 109 z późn. zm.)

4. W jednostkowym Rb-Z sprawozdaniu o stanie zobowiązań i tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za okres IV kwartału 2019 r. sporządzonym przez Szkołę Podstawową w Baniach zobowiązania wymagalne wykazano w kwocie 1 751,24 zł, zamiast w wartości 0 zł, co było sprzeczne z § 4 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 10 ust. 4 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁹. Projekt ww. sprawozdania sporządziła Główna Księgowa Szkoły, a odpowiedzialność za wskazaną nieprawidłowość ponosi Dyrektor ww. jednostki budżetowej.

Wniosek: Zwiększenie nadzoru nad prawidłowością sprawozdań jednostkowych składanych przez samorządowe jednostki budżetowe, w tym przez Szkołę Podstawową w Baniach.

5. W latach 2018 i 2020 Gmina udzieliła zamówień publicznych na prowadzenie rachunków bankowych budżetu oraz samorządowych jednostek budżetowych o wartości nieprzekraczającej wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro. Przed wszczęciem procedury udzielenia ww. zamówień nie oszacowano jego wartości, co było niezgodne z § 1 ust. 2 obowiązującego w Urzędzie Gminy Regulaminu udzielania tego rodzaju zamówień¹⁰. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 17 i 18 protokołu kontroli.

Wniosek: Przestrzeganie obowiązku szacowania wartości udzielanych zamówień publicznych.

III. W zakresie rachunkowości

1. Przyjętymi do stosowania w jednostce Zasadami (polityką) rachunkowości¹¹ nie określono daty rozpoczęcia eksploatacji oprogramowania informatycznego wykorzystywanego w badanym okresie przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych, czym naruszono art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy o rachunkowości¹². Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Skarbnik, która Wójtowi nie przedłożyła projektu zmian procedur wewnętrznych obowiązujących w badanym okresie – str. 9 protokołu kontroli.

Zarządzeniem Nr 36.2021 z dnia 1 marca 2021 r. Wójt dokonał zmian w Zasadach (polityce) rachunkowości, określając daty rozpoczęcia eksploatacji programów komputerowych funkcjonujących w Urzędzie Gminy.

2. Dochody budżetu z tytułu subwencji przekazywanej na rachunek budżetu ujęto w księgach rachunkowych organu na koncie 901-Dochody budżetu w korespondencji z kontem 130 (...) - Rachunek bieżący jednostki, zamiast z kontem 133-Rachunek budżetu, co było sprzeczne z zasadami ewidencjonowania tego rodzaju operacji, określonymi obowiązującymi w jednostce Zasadami (polityką) rachunkowości. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Inspektor w Referacie Finansowo-Księgowym, a z nadzoru Skarbnik – str. 12 protokołu kontroli.

Od 2021 r. dochody budżetu z tytułu subwencji są ewidencjonowane zgodnie z zasadami obowiązującymi w jednostce.

⁹ rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773)

¹⁰ Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30.000 euro w Urzędzie Gminy Banie wprowadzony do stosowania zarządzeniem Nr 75/2017 Wójta Gminy Banie z dnia 30 sierpnia 2017 r.

¹¹ Zasady (polityka) rachunkowości wprowadzona do stosowania zarządzeniami Wójta: Nr 35/2017 z dnia 4 maja 2017 r. po zm. i Nr 70.2019 z dnia 1 lipca 2019 r. po zm.

¹² ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.; Dz. U. z 2017 r. poz. 2342 z późn. zm.; Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.; Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.)

3. W 2020 r. Gmina zrealizowała zadanie inwestycyjne pn. Przebudowa drogi na działce nr 266, 147/2 i 321 (...) wraz z włączeniem do drogi państwowej nr 1372Z dz. 329 obręb Lubanowo. W wartości ww. inwestycji nie uwzględniono wydatków w łącznej kwocie 6 300,00 zł poniesionych na wykonanie dokumentacji projektowej oraz pełnienie funkcji inspektora nadzoru, co było niezgodne z art. 28 ust. 8 i art. 31 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. księgowości budżetowej, a z nadzoru Skarbnik – str. 107 protokołu kontroli.

Wniosek: Dokonywanie wyceny środków trwałych uzyskanych w wyniku zakończenia inwestycji zgodnie z zasadami obowiązującymi w tym zakresie.

IV. W zakresie wybranych zagadnień związanych z rachunkowością i sprawozdawczością Przedszkola w Baniach¹³

W trakcie kontroli kompleksowej Gminy – w oparciu o przedłożone dowody źródłowe oraz ewidencję księgową – analizą objęto również rzetelność prowadzenia w wybranym zakresie ksiąg rachunkowych ww. oświatowej jednostki budżetowej oraz danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-34S z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych sporządzonym przez tą jednostkę wg stanu na koniec 2019 r.

W oparciu o udostępnioną dokumentację stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Księgi rachunkowe Przedszkola zostały zamknięte:
  - za rok 2017 w dniu 26 kwietnia, zamiast do dnia 31 marca 2018 r.
  - za rok 2018 w dniu 14 września, zamiast do dnia 31 marca 2019 r.
  - za rok 2019 w dniu 15 września, zamiast do dnia 31 marca 2020 r.
 czym naruszono art. 12 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Główna Księgowa, a z nadzoru Dyrektor Przedszkola – str. 14 i 15 protokołu kontroli.
2. W księgach rachunkowych Przedszkola prowadzonych w 2019 r. ujęto dowody księgowe dotyczące zobowiązań oraz wydatków poniesionych przez tą jednostkę w łącznej kwocie 3 605,00 zł, które nie zostały sprawdzone i zakwalifikowane do ujęcia w tych księgach przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia w księgach rachunkowych (dekretacja) oraz nie zawierały podpisów osób zatwierdzających wydatki pod względem merytorycznym i formalnym oraz do wypłaty, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Główna Księgowa, a z nadzoru Dyrektor Przedszkola – str. 41-47 protokołu kontroli.
3. W 2019 r. na kontach analitycznych 132-1 i 132-2 Wykonanie planu odpowiednio dochodów i wydatków, służących do ewidencji środków gromadzonych na wydzielonym rachunku bankowym samorządowej jednostki oświatowej, dokonywano zapisów bez zachowania szczególności określonej klasyfikacją budżetową przyjętą planami dochodów i wydatków tych środków, co uniemożliwiło zweryfikowanie rzetelności i sprawdzalności dokonanych zapisów księgowych, czym naruszono art. 24 ust. 2 i 4 ustawy o rachunkowości w zw. z zasadami prowadzenia ewidencji ww. środków pieniężnych, określonymi Planem kont dla jednostek budżetowych (...) ¹⁴. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzial-

¹³ dalej: Przedszkole

¹⁴ Plan kont dla jednostek budżetowych (...), stanowiący załącznik Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1911 z późn. zm.)

ność ponosi Główna Księgowa, a z nadzoru Dyrektor Przedszkola – str. 38-40 protokołu kontroli.

4. W Rb-34S sprawozdaniu z wykonania dochodów i wydatków (...) sporządzonym za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. wydatki sklasyfikowane w §§ 4210, 4220, 4240, 4260 i 4300 wykazano w kwotach niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej (różnice wynosiły od 1200,16 zł do 7 200,00 zł), co było sprzeczne z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁵. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Główna Księgowa, a z nadzoru Dyrektor Przedszkola – str. 38-41 protokołu kontroli.

Wnioski: W celu wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości Przedszkola niezbędnym jest sprawowanie skutecznego nadzoru nad wykonywaniem obowiązków w podanym zakresie przez pracowników tej oświatowej jednostki budżetowej, który powinien doprowadzić do:

1. Przestrzegania obowiązku zamykania ksiąg rachunkowych w ustawowym terminie.
2. Ewidencjonowania operacji w księgach rachunkowych jednostki wyłącznie w oparciu o dowody źródłowe spełniające ustawowe wymogi dowodów księgowych.
3. Przestrzegania obowiązku rzetelnego i sprawdzalnego prowadzenia zapisów w księgach rachunkowych.
4. Wykazywania w sprawozdaniu Rb-34S danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Wyrażam przekonanie, że przeprowadzone czynności kontrolne oraz powyższe wnioski przyczynią się do poprawy gospodarowania środkami publicznymi.

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Izby, za moim pośrednictwem, zastrzeżeń do wniosków pokontrolnych, dotyczących zarzutów naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie w niniejszym wystąpieniu w terminie 14 dni od daty otrzymania tego wystąpienia.

Stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o powiadomienie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania.

Zastępca Prezesa

Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Szczecinie

(-) *Katarzyna Korkus*

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Przewodnicząca Rady Gminy Banie

---

¹⁵ rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1393 z późn. zm.)